

بررسی ریشه های افزایش حاشیه نشینی

و اثرات آن بر افزایش جرم

جرم نشین

گزارش ویژه

تپش

۴ | ویژه نامه حوادث | روزنامه جام جم

چهارشنبه ۳۱ خرداد ۱۴۰۲ | شماره ۱۰۲۰

برای دستیابی به ایده آل هایی است که فضای مجازی و رسانه آن را تعریف می کند. یعنی در جایی که باید برآمده از فرهنگ اسلامی و زندگی متعارف باشد، در آن تبلیغاتی برای داشتن یک زندگی ایده آل به تصویر کشیده می شود که ۹۰ درصد مردم به دلیل قرار داشتن در زیر خط فقر، به آن دسترسی ندارند. اولین دغدغه مهم ساکنان شهرها و روستاهای کوچک، مسکن است.

مسکن در شهرهای بزرگ همیشه قیمت بالایی داشته و هنوز هم این روند مشاهده می شود. وقتی این فرد نتواند در نقطه مطلوبی از شهر خانه ای خریداری کند، با همان اندک سرمایه، زندگی اش را در یک اتاق و در مناطق حاشیه ای آغاز می کند.

اینجاست که آسیب هاکم کم خود را نشان می دهد. اگر این فرد متاهل باشد، فرزند یا فرزندان شاهد نزدیک ترین روابط عاطفی والدین خود خواهند بود. با افرادی همگروه و هم طبقه می شوند که عقده های فراوانی دارند و با حداقل ها، نیازهای خود را تأمین می کنند.

از همین نقطه، ریشه های تعارض بین اهداف تحصیل شده از طرف حاکمیت، جامعه، ظرفیت ها، موقعیت ها و روش های تأمین آن نیازها باعث ایجاد حس دوگانگی در افراد می شود.

اگر فرزندان به مدرسه می روند، مدرسه محل حضور کودکان فقیر خواهد بود و در نتیجه تقاضا و عقده ها بین آنان تقسیم می شود. چون روش های کسب درآمد محدود است، افراد سراغ روش های نامشروع و بزه کاری می روند. اگر مهاجران مجرد باشند، آرام آرام به انجام کارها و مسائل پنهان رو می آورند. شاغل هم باشند، درآمدشان را برای به دست آوردن همان ایده آل ها پس انداز می کنند. از نظر سرمایشی، گرمایشی، البسه و موارد دیگر در مضیقه هستند و آمیدی به بهبود اوضاع ندارند. در واقع سعی می کنند به نوعی داشته های شان را بیشتر کنند.

تا در روز مبادا دچار مشکل نشوند.

در حالت دیگر، اگر پدر و مادر پیر و بیمار

در روستا داشته باشند، بخشی از

درآمدشان را هم به آن ها در

روستا اختصاص می دهند.»

این استاد دانشگاه در ادامه از

تحصیل کرده هایی صحبت

می کند که با مدرک

کارشناسی، کارشناسی

ارشد و در مواردی حتی

دکترای گذران زندگی

به انجام کارهای یدی،

رفتگری، مسافرتی و یاد

کار در رستوران روی آورده اند.

به گفته او، بیکاری و نبود درآمد

کافی باعث شده تا پزشکان و

وکلای جوان سراغ شغل های

که این مساله در حقیقت سبب بروز نوعی گم گشتگی هویتی در آنها خواهد شد. با برخی از این افراد مصاحبه هایی داشتیم که می گفتند من نمی دانم مراکشی هستم یا فرانسوی. در خانه والدینم آداب و رسوم مراکش را به من القاء می کنند و انتظار پذیرش دارند اما در بیرون اگر با همگنان و همسالانم به نوعی هماهنگی فرهنگی نکنم، از سوی آنان طرد می شوم. از لحاظ فرهنگی ما شاهد این مشکل هستیم. همین موضوع در خصوص مهاجرت های داخلی نیز دیده می شود. با گسترش فضای مجازی، رسانه های مجازی و ماهواره ها، ما تا حدی با نوعی از هماهنگی جنینی در فراگیری فرهنگ جهانی مواجه هستیم و به همین جهت، شرایط دیگر مانند ۵۰ سال پیش نیست که جوان روستایی ما که حامل ارزش های روستایی بود، پس از ورود به شهر و مواجهه با یک فرهنگ جدید، خودش را گم می کرد که در این مورد سریال ها و فیلم های متعددی ساخته شد که تا حدی بیانگر این واقعیت بود.»

اقتصاد عامل اصلی و مهم مهاجرت

این جرم شناس، عامل اقتصادی را دلیل عمده مهاجرت افراد از شهرها و روستاهای کوچک به کلانشهرها دانست و ادامه داد: «بیکاری و دستیابی به ایده آل های تعریف شده از سوی جامعه برای رفع نیازهای کاذب و ثانویه همه باعث می شود تا چنین افرادی قطعا و عمدتا به دلیل مسائل اقتصادی اقدام به مهاجرت کنند.

در گذشته عمده مهاجرت ها به دلیل سیر کردن شکم یا در درجات بالاتر افزایش رشد علمی بود اما در حال حاضر این مهاجرت ها بیشتر

در سال های اخیر با افزایش اجاره خانه ها، برخی مستاجران که دیگر توان پرداخت کرایه خانه را نداشتند به سمت حاشیه های شهر کشیده شدند. حضور خانواده ها و کودکان شان در مناطق جرم خیز، زندگی در میان مجرمان، ارتکاب انواع جرم، تولید برخی جرایم جدید، کاهش سن ارتکاب جرم و بسیاری موارد دیگر از معضلاتی بود که به گفته علی نجفی توانا، جرم شناس و آسیب شناس، حاشیه نشینان با آن مواجه شدند.

نجفی توانا در ابتدای صحبت های خود با بیان این که بشر روی عوامل اولیه ای مانند رنگ مو، پوست، قد و ... کنترلی ندارد، به عوامل ثانویه اشاره کرد و گفت: «عوامل ثانویه که به نوعی آن را باید در چارچوب عوامل اجتماعی ارزیابی کرد، عواملی است که به بعضی از پدیده ها از جمله مهاجرت ارتباط پیدا می کند. مطالعاتم در خصوص برخی کشورها از جمله ایران و فرانسه و همچنین مطالعاتی که از اقدامات میدانی دیگران به دست آورده و در طول ۴۰ سال آن را مستندسازی کردم، ثابت می کند که مهاجرت در انواع خود اثرات متفاوتی به همراه دارد. یکی از مهاجرت ها، مهاجرت برون مرزی است که در آن بوم گریزان داخلی به عنوان بوم نشینان خارجی به کشورهای مختلف مهاجرت می کنند. پس از مهاجرت به آنجا، نسل والدین به نوعی خود را با شرایط موجود هماهنگ می کنند اما نسل دوم که فرزندان آن والدین هستند، عمدتا دچار تعارض فرهنگی شده و بین ارزش های سنتی والدین و بوم قبلی خود با ارزش های حاکم در بوم جدید دچار تعارض و تفاوت می شوند

